

V Ljubljani, mesca aprila 1938.

PROF. ALOJZIJ TAVČAR

D. R. F. G. Ö. S. T. L.
(Konec.)

1881. in 1882. je sprejel odgojiteljsko mesto na Gracarjevem turnu pri Št. Jerneju, učil je sinova graščaka Karola Rudeža. — Jeseni 1882. se je vračal na Dunaj preko Ljubljane in Celovca, kjer mu je zelo ugajalo, ter se vozil po Vrbskem jezeru. — 6. novembra 1882. mi je pisal: »Človek z manjšo srčnostjo in zaupanjem bi moral obupati na mojem mestu. Vedno le učiti se in zopet učiti se. Ko vstanem, se spravim h knjigi in ostanem pri nji do opoldne, po kosilu pa ravno tako in ponavljam do večera, po večerji enako, kolikor časa je mogoče.« — 10. febr. 1883.: »da bi v kake družbe zahajal, mi ne pride na misel, občujem le z malimi in še s temi malokrat.« Iz Št. Jerneja je pisal 3. junija 1883., da je začasno še odložil izpit. »Marsikomu se čudno dozdeva, da potrebuje ravno filozofija toliko časa k izvršenju svojih študij, a le kdor izkusi, ta vé.«

Ko sem osmošolec nekoliko kolebal, ali naj se odločim za študij medicine ali zgodovine (ki mi je vedno bila najpriljubljenejši predmet in jo še danes najraje prebiram), sem se o tem z njim posvetoval, mi filozofskega študija nikakor ni hvalil.

Leta 1883. sva se sešla na Dunaju, o božiču sem bil v Ljubljani, on je ostal v prestolnici in 31. decembra 1883. med drugim sporočil, da je obiskal božično razstavo v avstrijskem muzeju, ki ga je izredno zanimala.

1884. je prevzel odgojiteljsko mesto v Lvovu. Sporočal mi je, da so bili še vsi na letovišču v Črnjelovu, kjer je ostal mesec dni, do odhoda v Lvov. Ugajalo

mu je, vsi so bili zelo ljubeznivi in narodno zavedni, tudi v najvišjih krogih se govori samo v poljščini. — 4. avgusta 1885. mi je pisal, da čita »Slov. Narod«, »Slovana« in »Ljublj. Zvon«. »Sučem se veliko v krogu sorodnikov naše familije, včasih grem v kavarino, parkrat sem bil tudi v gledališču.« Iz Črnjelova je 1. oktobra 1885. poročal: »edina zabava je bila pretekli teden, ko sem se udeležil velikega lova. Bilo je 16 jezdecov. Ves čas sem bil le enkrat v Tarnopolu, ki je od tu 1½ milje oddaljen. To je pravo židovsko mesto.«

20. aprila 1886. mi je sporočal iz Lvova, da ostane v mestu do druge polovice junija, potem pa pojde v Črnjelov; pripravljal bo gojenca za izpite za višjo vojaško šolo — potem pa odide na kako gimnazijo v domovini ali drugod.

Zadnje pismo je datirano 3. februarja 1887. iz Ljubljane, kjer je postal učitelj na gimnaziji; pozneje je bil prestavljen kot profesor na ljubljansko realko, na kateri je ves čas nadalje služboval. V tem pismu pravi: »V tem norčavem predpustu sem tudi začel malo noretiti, obiskujem plesne veselice, Vodnikov bal, venček Edinosti, prihodnjo soboto venček in potem še maškarado.« Ker so tedaj na ljubljanske plesne prireditve zahajale tudi gospodične iz Kranja, se je najbrž tedaj seznanil z gdč. Prevčevom, katero si je izvolil za svojo zakonsko družico (obenem se je poročil njegov sošolec, magistratni uradnik E. Lah, z nevestino sestro). Z ženo je posetil Dunaj, kjer sem z njima preživel par veselih večerov.

Ko se je prof. Tavčar nastanil v Ljubljani, je kmalu ponehala najina korespondenca, saj je občeval z mojo rodbino in po nji je poizvedel on o meni in jaz o njem, istotako tudi pozneje, ko me je usoda zanesla v razne

Trgovcu in obrtniku zadosten kredit

Tema dvema je danes kredit potreben bolj kakor kdaj prej

S sklepom občinskega sveta ljubljanskega z dne 17. novembra leta 1908., ustanovljeni zavod ima namen podpirati z dovoljevanjem kreditov potrebne in kredita vredne osebe in tvrdke, zlasti pa tiste, ki se pečajo s trgovino in obrtjo

Časna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1. 1932. din 2,801.332-84

Varnostni zaklad din 1,406.628-60

Rezervni zaklad din 995.976-18

Za vso Jugoslavijo: KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE V LJUBLJANI

POMLAD V MÄRTULJKU

FOTO CVETO ŠVIGELJ

Najboljši prijatelj planinca - dobra planinska knjiga!

Podpisana založba izda vsako leto 4 najlepše opremljene in bogato ilustrirane knjige iz domačega in tujega planinstva. Založba izbira knjige najskrbneje ter stremi za tem, da bo polagoma lahko izdajala samo odlična slovenska dela. Dosega tega cilja pa ni odvisna samo od nje, temveč v veliki meri tudi od naročnikov. Če hočemo imeti slovensko planinsko literaturo, potem podpirajmo vsako tako prizadevanje!

Za I. letnik so izšle naslednje knjige:

1. *Dr. G. Renker: Pet mož gradi pot.* — Roman iz Julijskih Alp. Prevedel P. Debevec.
2. *Dr. K. Jug: Zbrani planinski spisi.* — Odlično izvirno delo.
3. *E. Rambert: Svizec z ovratnico.* — Filozofski zapiski planinske živalce. Prevedel Pavel Debevec.
4. *Razni avtorji: V borbi z goro.* — Prekrasen izbor slavnih tujih alpinistov. Prevedel Janez Gregorin.

Za II. letnik (tekoči) izidejo naslednje knjige:

1. *Dr. Jul. Kugy: Iz mojega življenja v gorah (Julijske Alpe).* — Prevedla M. M. Debelakova.
2. *Boris Režek: Svet med Grintovci.* — Izvirno delo enega naših najboljših planincev.
3. *W. Schmidtmann: Stari gams.* — Pretresljiv življenjepis močnega gamsa. Prevedel Pavel Debevec.
4. *Dr. Janez Mencinger: Moja hoja na Triglav.* Najslavnejše delo našega velikega pisatelja.

Naročnina:

V celo platno vezane letno din 240.— ali din 20.— mesečno.

V polusnje vezane letno din 300.— ali din 25.— mesečno.

Poleg tega lepe nagrade:

Kdor se z dopisnico naroči na knjige »Planinske matice«, dobi zastonj eno izmed navedenih slovenskih planinskih knjig:

1. *Dr. H. Tuma: Pomen in razvoj alpinizma.* Prodajna cena din 120.—.
2. *Dr. M. Kajzelj: Naš alpinizem.* Prodajna cena din 65.—.
3. *R. Badiura: »Sto izletov« in »Zimski vodnik po Sloveniji«.*

Prodajna cena din 50.—. Vse knjige so vezane v platno.

Prosimo, stopite v krog prijateljev naših planinskih knjig!

Založba »Planinska matica«, Ljubljana
Učiteljska tiskarna

kraje. — Priložnostno sva se sešla v Ljubljani, zlasti po vojni sva se tu večkrat videla.

Za časa vojne je doživel težek udarec. Njegov v ljubljanskih krogih izredno priljubljen sin Živko je padel na bojnem polju.

Zadnji čas je zelo opešal. Kratka, a mučna bolezen ga je ugrabila. — Velika udeležba pri pogrebu je svedočila, kako je bil spoštovan in priljubljen.

Vzgojeval je veliko število dijakov, katerim je bil vedno prizanesljiv in dobrohoten. — Bil je tih in miren značaj, ki se je posvečal šoli in le malo udeleževal javnega življenja; skromen, a vedno narodno zaveden Slovenec.

MOJI SOŠOLCI

DR. F. GÖSTL

Po opisu profesorjev je naravno, da se spomnim tudi součencev. — Umevno je, da se onih iz prve dobe, zlasti ako se z njimi nisem pozneje več sešel, spominjam le temno ali da so celo povsem pozabljeni, ne vedoč, kaka jim je bila usoda in kam jih je zanesla življenja pot. Vendar pa lahko načrtam nekaj spominov na nekatere, ki so izostali iz gimnazije pred nami, zlasti na one, s katerimi sem se še pozneje srečal v življenju.

Ze v vladnici in nato v gimnaziji mi je bil ljub prijatelj *Maks Homan* iz Radovljice. Po absolviranju 6. šoli je odšel na Dunaj v višjo artilerijsko oficirsko šolo (tehniško vojno akademijo) in sešla sva se zopet na Dunaju, ko je bil še njen gojenec. Bil je jako ljubezniv tovariš in vedno sem se veselil njegove družbe. Kot častnik je bil v raznih garnizijah v avstrijski monarhiji, potem pa je opustil vojaško službo ter se podal kot inženir v Bolgarijo. Od tedaj nisem mogel ničesar več poizvediti o njem.

Sošolec v vladnici je bil tudi *Jakob Kobilca*. Njegova sestra je postala znamenita slovenska slikarica. Po dovršenih spodnjih gimnazijskih razredih se je posvetil trgovski izobrazbi, ker je oče želel, da sodeluje in kasneje prevzame trgovino z dežniki. Napravil je tkzv. inteligenčni izpit za enoletnika prostovoljca. Kasneje je težko obolev; ko sem bil v Ljubljani na počitnicah, sem ga — bolnega — večkrat obiskal. Kako je upal, da ozdravi, a tuberkuloza je uničila mlado življenje. — Najboljši Kobilčev prijatelj je bil Janko Bleiweis. Ta dva sta osnovala nekako književno zadrugo. Takrat so mladi dijaki kar požirali »indijanerice«, katere je potjetni mladi knjigotržec in knjigo-vez Turk v velikem številu vrgel na trg v malih knjižicah s kričečo barvasto sliko na ovitku in prodajal po 10 in 12 krajcarjev. Naša dva podjetnika sta kupila za goldinar teh knjižic ter jih posojala po dva krajcarja v čitanje. Radi so porabljali tovariši priliko, ker so za denar, kar bi veljala ena knjižica, jih čitali pet ali šest. Ko sta si vrnila svoj osnovni kapital, sta iz doneskov čitateljev nakupovala zopet druge zvezke in tako sta končno imela celo skladovnico teh knjižic, katere sta čez par let, ko je ponehala čitateljska strast, pošteno razdelila med svoje abonente. Jaz nisem bil v krogu teh sošolcev, ker za to indijanarsko romantiko nisem imel pravega smisla, pač pa sem bil ves za-